

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	11 พ.ย. 2556	44	15745	5

มรดกกล้วยแขวง

ดิน (4)

การพิจารณาคัดเลือกที่ดิน บางครั้งก็มีรายละเอียดซับซ้อนถึงขั้นดูสี ดมกลิ่น หรือ
ดูลายบนดิน เพื่อให้ได้ที่ดินที่ดีที่สุด ดังที่คัมภีร์โลกสมมุติราชกล่าวว่

“ที่ดินใดขาวหอมดังดอกบัว ที่นั่นพี่น้องหลาย ที่ใดหอมดังดอกแก้วแลเค็ด
เคล้า ที่นั่นอยู่ดีมีลูกหลาย ที่ใดดินแดงหอมดังไทรสมอ สมุลแว้ง หากขนุน อยู่ที่นี่
ดินัก ที่ใดเหม็นดังขี้มดก็ดี ที่นั่นดินัก ที่ใดเหลืองดังขี้มัน ที่นั่นอยู่ท่ามกัญญา ที่ใดเป็น
ทบคดไปมา ลายดังงู อยู่บ่ดี มักเสียของแล”

ความว่า

- ที่ดินที่มีสีขาว มีกลิ่นหอมเหมือนกลิ่นดอกบัว หากอยู่อาศัย จะมีญาติพี่น้อง
มากมาย

- ที่ดินที่มีกลิ่นหอมดุจกลิ่นหอมของดอกแก้ว (พิบูล) และมีกลิ่นหอมดังกลิ่น
ดอกคัตเค้า ถ้าได้อยู่อาศัยที่นั่น จะมีบุตรธิดาจำนวนมาก

- ที่ดินที่มีสีแดง และมีกลิ่นหอมเหมือนไทรสอหรือสมุลแว้ง หอมดังขนุนสุก
หากได้อาศัยอยู่ที่นี่จะดีนัก

- ที่ดินที่มีกลิ่นเหม็นคล้ายขี้มด ดี

- ที่ดินที่มีสีเหลืองดังขี้มัน ถ้าอาศัยอยู่ จะได้รับการยกย่องบูชา

- ที่ดินที่มีลักษณะหักทบคดเคี้ยวไปมา หรือบนผิวดินมีลักษณะลายดังผิวของ

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2557/ 00051

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิรส์	11 พ.ย. 2556	44	15745	5

งู ไม่ควรเอาเป็นที่อยู่อาศัย เพราะจะทำให้สูญเสียทรัพย์

ลักษณะที่ดิน นอกจากจะพิจารณาจากรูปลักษณะสัณฐาน กลิ่น สีสัมผัสหรือความสูงต่ำแล้ว ยังมีที่ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการตั้งบ้านเรือนอาศัย ที่ตำราโบราณชื่อ “มูละบิต” กล่าวไว้ว่า

“...บิตแปลงเรือนกวมแม่น้ำท่าง หนทางท่าง ป่าช้าท่าง วัดท่าง ที่บ้านท่าง”

หมายความว่า ไม่ควรสร้างบ้านเรือนคร่อมบริเวณต่าง ๆ คือ แม่น้ำที่ไม่มีน้ำไหลผ่านแล้ว ถนนหนทางที่เลิกใช้แล้ว ป่าช้าร้าง วัดร้างและหมู่บ้านร้าง ทั้งนี้คงมีเหตุผลว่า ที่ดินดังกล่าวล้วนเป็นมลทินมาก่อน กล่าวคือ

- แม่น้ำ เดิมเป็นที่ไหลผ่านทั้งสิ่งที่ดีและเลวร้ายโสโครก
- ถนนหนทาง เดิมเป็นทางผ่านของคน สัตว์และภูติผีปิศาจ
- ป่าช้า เดิมเป็นที่ชุมนุมของผี
- วัดร้าง เป็นสถานที่เคยเป็นศาสนสถานมาก่อน
- หมู่บ้านร้าง อาจมีอัปมงคลอันเป็นเหตุให้ผู้คนล้มตายหรืออพยพหนีหายไป เพราะร้อนรนอยู่ไม่ได้

ด้วยเหตุนี้ จึงเชื่อว่าสิ่งที่เป็นเสนียดจัญไรคงยังแฝงฝังอยู่ หากไปปลูกเรือนอาศัยอยู่ก็ถือว่า บ้านเรือนดังกล่าวตั้งอยู่บนแผ่นดินที่คอยแต่จะบังเกิดสิ่งไม่พึงปรารถนาแก่ชีวิตและทรัพย์สินของครอบครัวตลอดไป.

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่